

پیش در آمدی بر تربیت شهروند سازمانی در دستگاه‌های دولتی

تالیف:

مهناب حبیب‌نژاد تپه باشی
دکتر احمد حسین محمد داودی

انتشارات رازنهان

۱۳۹۷

سرشناسه	: حبیب‌نژاد، مهتاب، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: پیش‌درآمدی بر تربیت شهروند سازمانی در دستگاه‌های دولتی / تالیف مهتاب حبیب‌نژاد تپه‌باشی، امیرحسین محمدداودی.
مشخصات نشر	: تهران: رازنهان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۳ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۸-۴۴۶-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: رفتار سازمانی
موضوع	: Organizational behavior
موضوع	: کارآمدی سازمانی
موضوع	: Organizational effectiveness
شناسه افزودن	: محمدداودی، امیرحسین، ۱۳۵۱ -
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹ پ ۲ ج ۷/۵۸ HD
رده‌بندی دیویی	: ۵۸/۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۲۲۲ ۱۴

آدرس: میدان انقلاب، اول جمال‌آباد جنوبی، کوچه دانشور، پلاک ۱۲، واحد ۲ شماره تماس: ۰۲۱۶۶۹۰۱۸۴۱ - ۰۹۱۲۲۲۳۰۲۶۹ آدرس الکترونیکی: raznahanbook@gmail.com آدرس سایت: www.raznahanbook.com	

عنوان کتاب.....	پیش‌درآمدی بر تربیت شهروند سازمانی در دستگاه‌های دولتی
مؤلف.....	مهتاب حبیب‌نژاد تپه‌باشی، امیرحسین محمدداودی
صفحه آرا.....	رضا کاوه
طراح جلد.....	رضا کاوه
ناشر.....	رازنهان
شمارگان.....	۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ.....	اول ۱۳۹۷
قیمت.....	۱۲۰۰۰ تومان
ISBN: 978-600-448-446-6	

سخن مؤلف

سپاس خداوند منان را که توفیق عنایت فرمود تا تألیف و گردآوری کتاب "پیش درآمدی بر تربیت شهروند سازمان در دستگاه‌های دولتی" را به پایان برسانم و در اختیار اساتید و دانشجویان رشته‌های مدیریت آموزشی، مدیریت دولتی، سازمان‌ها و ادارات دولتی و سایر دانشجویان علاقه‌مند در دیگر رشته‌ها و دانشمندی که در دستگاه‌های دولتی، دانشگاه‌ها و آموزش عالی که با دانشجویان سر و کار دارند قرار دهم. کتاب حاضر به نحوی تدوین شده تا خواننده پس از مطالعه، درباره تربیت شهروند سازمانی، کاربرد و فواید آن در سازمان‌ها و جامعه، نقش آن بر ارتقاء و موفقیت دستگاه‌های دولتی اطلاعاتی در سطح پایه به‌دست آورد. آنچه که اینجانب را بر آن داشت تا به تألیف و گردآوری این کتاب پردازم کمک به دانشجویان رشته‌های علوم تربیتی، مدیریت آموزشی و مدیریت دولتی به‌منظور نوشتن پایان‌نامه می‌باشد. کتاب پیش روی، اثر گرانقدری است که بصورت سهل و روان و با رویکردی کاملاً کاربردی و با شرح جزئیات کامل به بررسی موضوع تربیت شهروند سازمانی می‌پردازد. امید است استفاده اسطالاب این کتاب به دانشجویان عزیز جهت ارتقای سطح کیفی پایان‌نامه‌هایشان کمک کند.

در پایان، از همه عزیزانی که در گردآوری این کار به من یاری رسانید تشکر می‌کنم. بی شک در تألیف کتاب نهایت دقت به عمل آمده تا ضمن رعایت امانتداری، متن بی‌براز و ساده ارائه گردد، ولی بهر حال نمی‌تواند خالی از عیب و نقص باشد، لذا از کلیه اساتید، دانشجویان و پژوهشگران استدعا دارم، من را از انتقادات سازنده خود جهت رفع اشکالات موجود در کتاب برای چاپ بعدی محروم نسازند.

مehتاب حبیب نژاد

فهرست مطالب

۱۳	فصل اول: کلیات
۱۳	مقدمه
۱۴	تاریخچه و تعاریف رفتار شهروندی سازمانی
۲۳	کارکردهای رفتار شهروندی سازمانی
۲۴	ویژگی‌های کلیدی رفتار شهروندی سازمانی و پیامدها و نتایج آن
۲۷	انواع رفتار شهروندی در سازمان
۲۹	ابعاد رفتار شهروندی سازمانی
۳۴	نظریه پردازان و دیدگاه‌های نظری رفتار شهروندی سازمانی
۳۵	۱- دیدگاه چستر بارتلارد در رفتار شهروندی سازمانی
۳۶	۲- دیدگاه کاتز و کاهن در رفتار شهروندی سازمانی
۳۷	۳- دیدگاه اسمیت در رفتار شهروندی سازمانی
۳۸	۴- دیدگاه بیتربلاو در رفتار شهروندی سازمانی
۳۹	۵- دیدگاه لیسبرگر و دیکسون در رفتار شهروندی سازمانی
۴۳	فصل دوم: اصول و فلسفه شهروندی سازمانی
۴۳	مقدمه
۴۵	پیشینه‌های مربوط به تربیت شهروندی بر اساس آموزه‌های اسلامی
۴۹	مبنای اول: توحیدمحوری
۵۰	مبنای دوم: عدالت‌محوری
۵۳	مبنای سوم: آزادی
۵۶	مبنای چهارم: عقلانیت
۵۸	مبنای پنجم: احترام به کرامت انسان

۶۰	مبنای ششم: تعاون و برادری
۶۷	فصل سوم: مدل‌ها و الگوهای شهروندی سازمانی
۶۷	مقدمه
۶۸	رویکردهای اصلی در تبیین رفتار شهروندی سازمانی
۷۱	الگوی ارتقای رفتارهای شهروندی سازمانی
۷۳	پیامدهای رفتار شهروندی سازمانی
۸۱	سیاست‌های تشویق رفتار شهروندی
۸۱	۱- گزینش و استخدام
۸۲	۲- آموزش و توسعه
۸۲	۳- رزبان عملکرد و جبران خدمات
۸۳	۴- سیستم‌های غیررسمی
۸۵	فصل چهارم: عوامل مؤثر بر شهروندی سازمانی
۸۵	مقدمه
۸۶	عوامل تأثیرگذار بر رفتار شهروندی سازمانی
۸۷	۱) ویژگی‌های فردی کارکنان
۹۲	۲) ویژگی‌های شغلی
۹۵	۳) ویژگی‌های سازمانی
۹۶	۴) رفتارهای رهبری
۱۰۰	روابط در تئوری مبادله رهبر-عضو
۱۰۱	پیش‌زمینه‌های مبادله رهبر-عضو
۱۰۲	پیامدهای مبادله رهبر-عضو
۱۰۳	بهبود کیفیت تبادلات رهبر-عضو
۱۰۴	دلایل تأثیر رفتار شهروندی سازمانی بر اثربخشی سازمان
۱۰۶	شکل‌گیری رفتارهای شهروندی سازمانی بر مبنای انگیزه‌ی خدمت‌محور
۱۰۷	تأثیر ویژگی‌های شخصیتی کارکنان در توسعه رفتار شهروندی سازمانی
۱۰۸	رفتار شهروند سازمانی و فرهنگ کارآفرینی
۱۱۰	رفتار شهروند سازمانی و هوش عاطفی
۱۱۳	رفتار شهروندی سازمانی و ادراک سیاست سازمانی
۱۱۴	عوامل موجد رفتارهای ضد شهروندی در سازمان‌ها
۱۲۰	ابعاد رفتارهای ضد شهروندی

۱۲۱	عوامل موثر بر بروز رفتارهای ضد شهروندی
۱۲۲	فرهنگ سازمانی
۱۲۳	عدالت سازمانی
۱۲۵	استرس شغلی
۱۲۵	کانون کنترل
۱۲۶	خودپایشی
۱۲۶	ابعاد شخصیت
۱۳۱	منابع و مآخذ

www.ketab.ir